

Opgave 1 De achteruitgang van de regionale pers

Bij deze opgave hoort tekst 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Nederland kent veel regionale kranten zoals *BN DeStem* (Brabant en Zuid-West Nederland), *De Gelderlander* en *Dagblad van het Noorden*. De regionale pers heeft het al jaren moeilijk. Steeds minder mensen lezen een regionale krant en de uitgevers van regionale kranten hebben de laatste jaren al honderden medewerkers ontslagen.

Lees de regels 1 tot en met 19 van tekst 1.

De media vervullen allerlei **maatschappelijke functies**, waarvan één de zogenoemde informatiefunctie is. Binnen deze informatiefunctie zijn verschillende (deel)functies te onderscheiden zoals de opiniërende functie en de educatieve functie.

- 4p 1 Leg uit welke **andere** (deel)functies van de informatiefunctie van de media minder worden vervuld als de regionale pers geen verslag meer doet van de lokale politiek. Ga uit van **twee** (deel)functies.

Zie de regels 6 tot en met 19 van tekst 1.

In het tekstfragment is de werking van de (neerwaartse) oplagespiraal zichtbaar. De werking van de oplagespiraal is een voorbeeld van een commerciële ontwikkeling die heeft geleid tot een daling van de oplage van regionale kranten.

- 2p 2 Wat houdt de werking van de (neerwaartse) oplagespiraal in?
2p 3 Geef **twee andere** voorbeelden van commerciële en/of technologische ontwikkelingen die hebben geleid tot vermindering van de oplage van regionale dagbladen.

Lees de regels 20 tot en met 28 van tekst 1.

Johan van Uffelen heeft geen bezwaar tegen het geven van overheidssubsidie aan kranten, want *de Nederlandse Publieke Omroep* (NPO) wordt ook gesubsidieerd door de overheid.

De VVD is een tegenstander van het geven van overheidssubsidie aan (regionale) kranten.

- 2p 4 Leg uit op grond van welk ideologisch uitgangspunt de VVD tegen het geven van overheidssubsidie is aan (regionale) kranten.

De kranten krijgen in principe geen subsidie van de overheid. De *Nederlandse Publieke Omroep* (NPO) wordt wel gefinancierd door de overheid.

- 2p 5 Geef twee redenen waarom de *Nederlandse Publieke Omroep* (NPO) gefinancierd wordt door de overheid. Betrek in je antwoord twee uitgangspunten van het mediabeleid.

Opgave 1 De achteruitgang van de regionale pers

tekst 1**Lokale verslaggeving moet snel en goedkoop**

Met de teloorgang van regionale pers gaat ook het volgen van de lokale politiek verloren. In kleine gemeenten wordt nauwelijks nog verslag gedaan
5 van lokaal beleid.

Ook de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) maakt zich zorgen over de regionale verslaggeving. Budgetten dalen, oplages en
10 advertentieverkoop krimpen. "Dus bezuinigen uitgevers op de vaste medewerkers. Freelancers die dan worden ingehuurd krijgen 45 euro per stukje", zegt Annabel de Winter,
15 secretaris Dagblad en Lokale Media

bij de NVJ. "Voor dat geld kun je niet verwachten dat iemand vergaderingen bijwoont of de lokale verkiezingsprogramma's vergelijkt."

20 De NVJ heeft 2014 uitgeroepen tot Jaar van de Regio, en gelooft in het investeren van publiek geld in de regionale journalistiek.
"Waarom zouden we bezwaar hebben tegen overheidssubsidie bij een
25 krant, maar niet bij een omroep?", zegt Johan van Uffelen, hoofdredacteur van *BN DeStem*.

naar: NRC handelsblad, 11 maart 2014

Opgave 2 De mediadokter

Bij deze opgave horen tekst 2 en figuur 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

De hoeveelheid berichtgeving over medisch nieuws is de laatste decennia enorm toegenomen. Vooral 'de gezondheidsbewuste lezer' maakt gebruik van de media om kennis te nemen van medische informatie (tekst 2). Deze ontwikkeling heeft zowel positieve als negatieve effecten.

Gebruik de regels 1 tot en met 34 van tekst 2.

Media vervullen met het uitzenden of publiceren van medisch nieuws verschillende **functies voor het individu**, zoals de socialisatiefunctie en de sociale functie.

- 2p 6 Leg uit welke **andere** functies van de media **voor het individu** te herkennen zijn in de regels 1 tot en met 34 van tekst 2. Ga uit van twee functies.

Gebruik de regels 35 tot en met 64 van tekst 2.

Pleijter constateert 'kwaliteitsverschillen' in berichten over medisch nieuws van 'gespecialiseerde journalisten' en 'algemene journalisten'. Deze verschillen in berichtgeving zijn te verklaren doordat het referentiekader van 'gespecialiseerde journalisten' en het referentiekader van 'algemene journalisten' verschillend is.

- 2p 7 – Geef een beschrijving van het begrip referentiekader.
– Noem één verschil tussen het referentiekader van 'gespecialiseerde journalisten' en het referentiekader van 'algemene journalisten'.
Verwijs naar gegevens uit de regels 35 tot en met 64.

Gespecialiseerde journalisten op medisch gebied zullen naar verwachting bij het schrijven van medische berichten in staat zijn journalistieke normen goed toe te passen. Een voorbeeld van een journalistieke norm is het streven naar objectiviteit.

- 4p 8 – Noem twee **andere** journalistieke normen.
– Geef per journalistieke norm een reden waarom een specialistisch journalist op medisch gebied goed in staat is deze twee normen toe te passen.

Gebruik de regels 65 tot en met 79 van tekst 2.

Er bestaan verschillende theorieën over de invloed van de media, zoals de selectieve perceptietheorie.

- 2p 9 – Geef een beschrijving van deze theorie.
– Welk citaat uit het tekstfragment past bij de selectieve perceptietheorie?

- Hieronder staan drie situaties over de rol van de overheid en burgers met betrekking tot het geven van informatie.
- 3p 10 – Geef bij elk van de onderstaande situaties aan of deze in Nederland wel of niet is toegestaan.
- Beargumenteer elk antwoord met een gegeven uit de Nederlandse of Europese wetgeving. Noem de betreffende wet.
 - 1 De overheid controleert alle berichten uit de media. Berichten die aantoonbaar onjuiste informatie bevatten, worden verboden.
 - 2 Het is in Nederland een recht van iedere burger om inlichtingen en denkbeelden te verzamelen zonder inmenging van enig openbaar gezag.
 - 3 Op een nieuwssite heeft de redactie een artikel geplaatst waarin allerlei negatieve feiten uit het privéleven van een huisarts staan. Een deel van zijn patiënten overweegt daardoor over te stappen naar een andere huisarts.
- Bekijk figuur 1 en lees de toelichting.*
- 2p 11 Geef een verklaring voor het feit dat de respondenten een patiëntenfolder betrouwbaarder inschatten dan internet. Betrek in je het antwoord het **verschil in betrouwbaarheid** tussen een patiëntenfolder en medisch nieuws op internet.

Opgave 2 De mediadokter

tekst 2

Dokter, ik las in de krant dat...

"Koffie voorkomt kanker." "Koffie veroorzaakt kanker." De krantenlezer moet het zelf maar uitzoeken wat waar is. Waar de medische wetenschap voorzichtig voortschrijdt, hebben de media behoefte aan spraakmakende doorbraken en wonderpillen. Dat leidt tot ongemakkelijke situaties in de spreekkamer van de dokter.

Medisch nieuws is populair

Belangstelling voor medisch nieuws is niet nieuw, weet Meijman, hoofddocent medische publiekscommunicatie aan de Vrije Universi-

teit. Door de eeuwen heen is gezondheid een aansprekend onderwerp geweest.

Wél nieuw is de omvang van de berichtgeving. De razendsnelle vooruitgang van de medische wetenschap, de opkomst van internet en de gezondheidsbewuste lezer; het is een cocktail die heeft geleid tot een stortvloed aan medisch nieuws.

In de spreekkamer

Annette van den Elzen, kinderarts in het Delftse Reinier de Graaf ziekenhuis, ziet steeds meer ouders die een bericht meenemen uit de krant of van

internet. Zou hun kind misschien zo druk zijn door alle kleurstoffen in voedsel? Of zou het misschien koemelkallergie hebben?

35 **Ziekteverwekkende informatie**

Een krantenanalyse van Pleijter, lector journalistiek aan de Fontys Hogeschool Journalistiek in Tilburg, legt stevige kwaliteitsverschillen bloot

40 tussen journalisten.

"Gespecialiseerde journalisten zijn kritischer bij het interpreteren van onderzoeksresultaten. Juist algemene journalisten die af en toe over wetenschap berichten, gaan de fout in. Door gebrek aan kennis, maar ook door een foute benadering. Zij kijken naar nieuws met de vraag of het interessant is of, erger nog, of het

50 leuk is. En dan krijg je soms de gekste verhalen."

Eigenlijk vreemd, zegt Pleijter, dat journalisten alleen maar leren hoe ze moeten schrijven en niks meekrijgen

55 over het vakgebied waarover ze schrijven. "Media willen liever generalisten omdat ze bang zijn voor onleesbare stukken in de krant. Daar verbaas ik me over." Hoog tijd, vindt hij, dat journalistieke opleidingen zich richten op inhoudelijke specialisaties, zodat je kunt afstuderen als financieel journalist, óf als medisch journalist.

65 **Kan het beter?**

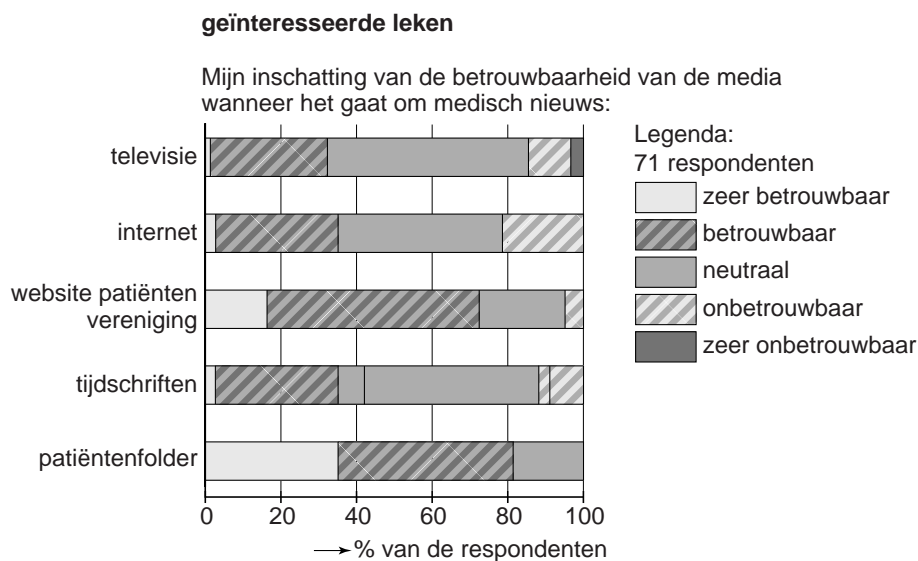
Zitten de wachtkamers echt minder vol zodra journalisten afgewogen artikelen gaan schrijven?

Communicatiedeskundige Meijman

70 gelooft er niet echt in. Wie zijn eigenlijk die lezers en kijkers, vraagt hij zich af, die meteen de koffie laten staan zodra ze vernemen dat ze er kanker van kunnen krijgen? "Het idee is dat we alles kunnen oplossen als we maar af zijn van de waan van de dag. Maar we kunnen veel beter uitzoeken wie kwetsbaar zijn voor beeldvorming in de media."

naar: de Volkskrant, 25 oktober 2014

figuur 1

bron: *www.volkskrant.nl*, 25 september 2014

Toelichting

Op verzoek van *de Volkskrant* hield *het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* een peiling over medisch nieuws. Op de website van het blad vulden artsen, medisch studenten, patiënten en geïnteresseerde leken een vragenlijst in. Figuur 1 geeft één van de resultaten weer.

Geïnteresseerde leken

Personen zonder speciale medische kennis, die wel geïnteresseerd zijn medisch nieuws

Respondenten

Personen die de vragenlijst hebben ingevuld.

Patiëntenfolders

In de wachtkamers van artsen, apothekers en ziekenhuizen zijn folders voor patiënten te krijgen over de meeste medische zaken. Bijvoorbeeld over pijnbestrijding, medicijnen, cardiologie, chirurgie, dagverpleging, diabetes, diëtetiek, fysiotherapie.

Opgave 3 Veranderingen in het jeugdstrafrecht: invoering van het adolescentenstrafrecht

Bij deze opgave horen teksten 3 tot en met 5 en figuur 2 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Op 1 april 2014 is het adolescentenstrafrecht ingevoerd. Dit houdt een verandering in van het jeugdstrafrecht. Met deze wetwijziging wordt het mogelijk om een sanctie uit het gewone strafrecht toe te passen bij een minderjarige en een sanctie uit het jeugdstrafrecht bij een jongvolwassene (tekst 3 en 4). Bij sommige jongeren geeft het jeugdstrafrecht betere kansen op het voorkomen van recidive.

Criminaliteit onder jongeren wordt behalve met het adolescentenstrafrecht ook met andere maatregelen aangepakt (tekst 5).

Vóór de wetwijziging van 1 april 2014 was het nog niet mogelijk om het jeugdstrafrecht toe te passen bij jongvolwassenen van 21 en 22 jaar.

- 2p 12 Op basis van welk beginsel van de rechtsstaat was dit nog niet mogelijk? Licht je antwoord toe.

Gebruik tekst 3.

Er wordt binnen het strafrecht onderscheid gemaakt tussen daadstrafrecht en daderstrafrecht.

- 2p 13 – Is het adolescentenstrafrecht een voorbeeld van daadstrafrecht of daderstrafrecht?
– Leg je antwoord uit. Betrek in je antwoord het verschil tussen daadstrafrecht en daderstrafrecht.

Er zijn verschillende doelen en functies van straffen.

- 2p 14 Leg uit welke doelen van straffen beter nagestreefd worden met 'kale detentie in de gevangenis' (regels 17-18). Ga uit van twee doelen.

Uit de regels 34 tot en met 37 van tekst 3 blijkt dat de reclassering een taak heeft bij de toepassing van het adolescentenstrafrecht.

- 2p 15 – Wat is de doelstelling van de reclassering?
– Leg uit dat de taak van de reclassering zoals blijkt uit de regels 34-37 past bij haar doelstelling.

Gebruik tekst 4.

- 3p 16 Noem **één** materieel gevolg en **twee** immateriële gevolgen die de afpersingen voor de slachtoffers uit tekst 4 kunnen hebben.

Er bestaan verschillende verklaringen voor crimineel gedrag. Voor het gedrag van de vier verdachten uit tekst 4 zijn verschillende sociaalpsychologische verklaringen te geven.

- 2p 17 Geef twee sociaalpsychologische verklaringen voor het gedrag van de vier verdachten uit tekst 4.

Gebruik tekst 5.

Maatregelen voor de aanpak van jeugdcriminaliteit kunnen zowel repressief als preventief zijn.

- 2p 18 – Geef een voorbeeld van een repressieve maatregel uit tekst 5.
– En geef een voorbeeld van een preventieve maatregel uit tekst 5.

Bekijk figuur 2.

De criminaliteit onder 16- tot en met 22-jarigen tussen 2007 en 2012 lijkt volgens figuur 2 flink afgenomen te zijn, maar dat hoeft in werkelijkheid niet zo te zijn.

- 2p 19 Leg uit met behulp van het begrip 'dark number' ('dark figure') waarom de dalende trend in figuur 2 **niet** overeen hoeft te komen met de werkelijke daling van de criminaliteit onder 16- tot en met 22-jarigen.

Om een zo volledig mogelijke beeld van de criminaliteit te krijgen, maken onderzoekers naast politiestatistieken gebruik van bepaalde gegevensbronnen of onderzoeksmethoden.

- 2p 20 Met welke twee onderzoeksmethoden kan een zo volledig mogelijk beeld van (jeugd)criminaliteit worden verkregen? Licht elke methode toe.

Opgave 3 Veranderingen in het jeugdstrafrecht: invoering van het adolescentenstrafrecht

tekst 3

Heeft deze verdachte een puberbrein?

Het strafrecht gaat meer rekening houden met de ontwikkeling van het puberbrein. Criminele jongeren tot 23 jaar kunnen vanaf 1 april worden
5 berecht volgens het jeugdstrafrecht, ook al zijn ze officieel volwassen. Dit is geregeld in het adolescentenstrafrecht.

De rechterlijke macht en de jeugd-
10 hulpverlening zien de wet als winst, omdat er meer rekening kan worden gehouden met verschillen tussen jongvolwassenen. "Zolang iemand nog in ontwikkeling is en kan worden
15 bijgestuurd, is het strakke pedagogische klimaat van een jeugd-
inrichting te verkiezen boven de kale detentie in de gevangenis voor vol-
wassenen, waar de kans op ver-

20 harding groter is en een jongere de hele dag voor de televisie kan hangen", zegt jeugdrechter Ronny van de Water van de rechtbank in Amsterdam.

25 Voortaan zal niet de biologische leeftijd maar de ontwikkelingsfase van een verdachte tot 23 jaar bepalen of het volwassen of jeugdstrafrecht wordt toegepast.

30 Of daadwerkelijk meer 18- tot 23-jarigen als minderjarige zullen worden vervolgd, zal afhangen van de alertheid van het Openbaar Ministerie (OM). Het OM moet kort na
35 de arrestatie de reclassering opdracht geven te onderzoeken of adolescentenstrafrecht op zijn plaats is.

naar: de Volkskrant, 29 maart 2014

tekst 4

Deze jongen komt in aanmerking voor het adolescentenstrafrecht

In een huis van bewaring zit al vier maanden een 19-jarige Amsterdammer. Hij is in het najaar gearresteerd met een groep vrienden van 15 tot 17
5 jaar op verdenking van afpersing van middelbare scholieren. Ze zouden tientallen leerlingen onder bedreiging maandenlang na schooltijd geld, telefoons, koptelefoons en kleding

10 afhandig hebben gemaakt. De drie minderjarige afpersers zijn geschorst uit voorlopige hechtenis. De 19-jarige zit nog wel vast. Hij is volgens de wet volwassen, maar zou
15 volgens jeugdrechter Ronny van de Water beter af zijn in een jeugd-gevangenis.

naar: de Volkskrant, 29 maart 2014

tekst 5

Naar een effectieve aanpak van jeugdcriminaliteit

Denk bij een effectieve aanpak van criminele jongeren aan de volgende zaken:

Rol van de ouders.

- 5 Ouders zijn verantwoordelijk voor het gedrag van hun kinderen. Raak die ouders op hun gevoeligste plek: de portemonnee. Je zou bijvoorbeeld kunnen korten op de kinderbijslag, 10 wanneer ouders hun verplichtingen niet nakomen.

Hoge pakkans en zekerheid van sancties.

- Daders moeten sneller berecht 15 worden en straffen mogen best pijn

doen. Bij de aanpak van jeugdcriminaliteit zijn deze twee factoren van doorslaggevend belang. Daar ontbreekt het nog steeds aan.

20 **Misdaad mag niet lonen.**

- Laat een taakstraf plaatsvinden in de moskee, bij voorkeur onder het toeziend oog van de imam. Leg beslag op auto's en andere materiële 25 goederen die zijn gefinancierd uit de opbrengsten van de misdaad.

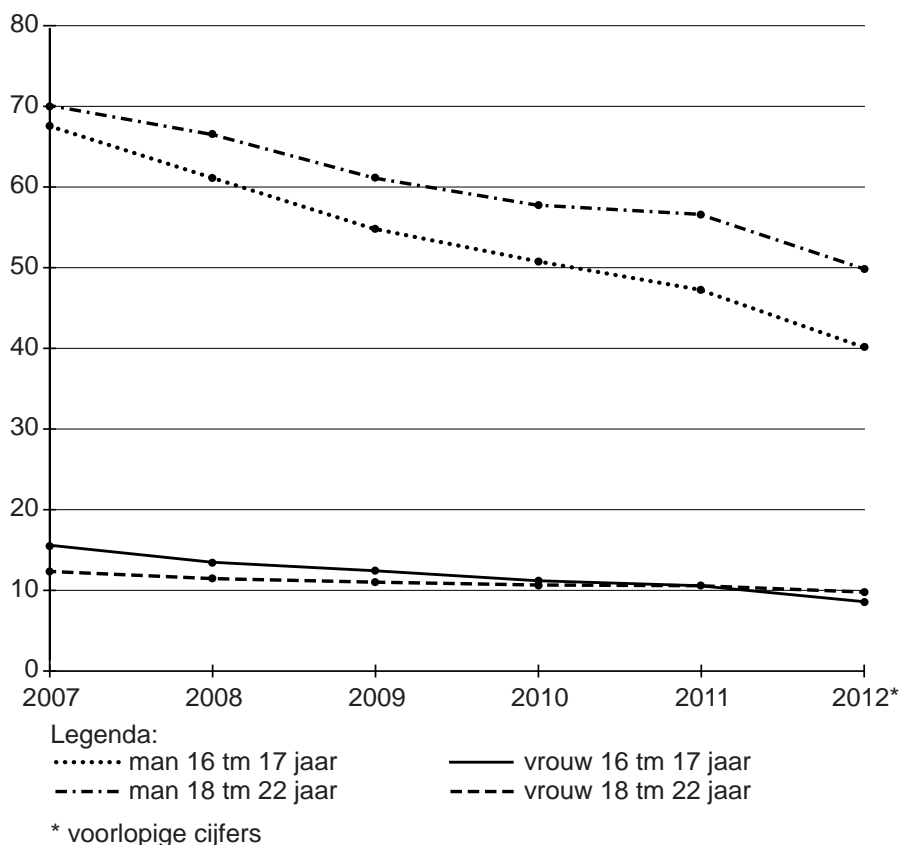
De comfort zone van een uitkering.

- Haal criminele jongemannen zonder werk uit de uitkering en bied ze struc- 30 tuur en toezicht in een werktraject.

naar: Secondant, magazine voor maatschappelijke veiligheid, 17 september 2014

figuur 2

Aangehouden 16- tot en met 22-jarige verdachten naar minder- en meerderjarigheid en sekse, per 1.000 van de betreffende bevolkingsgroep

bron: Monitor Jeugdcriminaliteit

Opgave 4 Toestaan van wietteelt?

Bij deze opgave horen de teksten 6 tot en met 8 en afbeelding 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

In Nederland is het telen van hennepplanten (cannabis), waaruit wiet of hasj – soft drugs – wordt geproduceerd, verboden. Maar de verkoop van softdrugs aan particulieren door zogenaamde coffeeshops wordt gedoogd. ‘Gedoogd’ betekent: het is officieel strafbaar, maar zolang de coffeeshops zich aan bepaalde voorwaarden houden, wordt de verkoop van softdrugs niet vervolgd.

Burgemeesters van 35 gemeenten riepen in januari 2014 het kabinet op om experimenten met wietteelt of hennepeteelt onder gemeentelijk toezicht toe te staan. Dit wordt regulatie van wietteelt genoemd (tekst 6).

Toenmalig minister Opstelten van Veiligheid en Justitie (en de meerderheid van de Tweede Kamer) waren tegen deze gereguleerde wietteelt (tekst 7).

Het drugsbeleid van de minister kwam extra onder druk te staan toen in oktober 2014 de rechtbank in Groningen besloot geen straf op te leggen aan een echtpaar dat schuldig werd bevonden aan wietteelt (tekst 8).

Gebruik de teksten 6 en 7.

Het wel of niet reguleren van wiet- of hennepeteelt is een politiek probleem. Dat blijkt uit de teksten 6 en 7.

- 4p 21 Geef twee kenmerken van een politiek probleem en illustreer elk kenmerk met een gegeven uit tekst 6 en/of tekst 7.

Gebruik tekst 6.

Het openbaar bestuur in Nederland heeft te maken met vier bestuurslagen.

- 2p 22 Welke bestuurslagen zijn te herkennen in tekst 6? Illustreer elke bestuurslaag met een voorbeeld uit de tekst.

Gebruik de teksten 6 en 7.

Het besluitvormingsproces over de regulering van de wietteelt kan beschreven worden met verschillende modellen van politieke besluitvorming, zoals het barrièremodel van het politieke proces. In dit model worden vier barrières of drempels onderscheiden.

- 4p 23 – Geef een beschrijving van de eerste twee barrières van het barrièremodel.
- Leg uit dat deze eerste twee barrières te herkennen zijn in de teksten 6 en 7.

Bekijk afbeelding 1.

Op 9 maart 2015 trad toenmalig minister van Veiligheid en Justitie Ivo Opstelten af. Kort na zijn aftreden verschenen verschillende tweets over de regulering van wietteelt, zoals die in afbeelding 1.

Het systeemmodel van politieke besluitvorming bestaat uit vier hoofdfasen.

- 2p 24 In welke fase van het systeemmodel is het twitterbericht van het D66-Kamerlid te plaatsen? Licht je antwoord toe.

Gebruik de regels 1 tot en met 19 van tekst 8.

Een vorm van verzet tegen bestaande wetten of overheidsbeleid kan burgerlijke ongehoorzaamheid zijn.

- 4p 25 Beargumenteer of de handelwijze van het echtpaar in tekst 8 wel of niet voldoet aan burgerlijke ongehoorzaamheid.

Ga in je argumentatie uit van

- het doel van burgerlijke ongehoorzaamheid en van
- **drie** voorwaarden waaraan een actie van burgerlijke ongehoorzaamheid moet voldoen.

Gebruik tekst 8.

In de democratische rechtsstaat is de macht verdeeld tussen de drie machten, de trias politica. Deze machten staan soms op gespannen voet met elkaar.

De uitspraak van de rechter in tekst 8 zorgt voor een spanning tussen twee machten: de rechterlijke macht en de wetgevende macht.

- 1p 26 Beschrijf wat deze spanning inhoudt op grond van tekst 8.

Gebruik tekst 8.

Er zijn verschillende opvattingen over de vraag of bepaald gedrag tot de criminaliteit behoort. Deze opvattingen gaan over de strafbaarheid en strafwaardigheid van bepaalde gedragingen.

- 3p 27 Leg uit - op grond van tekst 8 - dat strafbaarheid en strafwaardigheid van gedrag in dit geval **niet** samenvallen. Geef eerst een omschrijving van de begrippen strafbaarheid en strafwaardigheid.

Opgave 4 Toestaan van wietteelt?

tekst 6

Minister van Veiligheid en Justitie ziet niets in wietmanifest van 35 gemeenten

Burgemeesters en wethouders van 35 gemeenten ondertekenden gisteren op een 'wiettop' in Utrecht een manifest, het zogeheten 'Joint Regulation'. Een manifest dat kabinet en parlement oproept om wietteelt te reguleren.

Minister van Veiligheid en Justitie Ivo Opstelten¹⁾ voelt er helemaal niks voor. "Er is geen aanleiding om enig ander standpunt in te nemen", zei hij na de ministerraad.

naar: Trouw, 1 februari 2014

noot 1 Minister Opstelten is op 10 maart 2015 afgetreden.

tekst 7

Brief van minister Opstelten aan de Tweede Kamer over manifest 'Joint Regulation'

De vaste commissie Veiligheid en Justitie (van de Tweede Kamer) heeft mij verzocht te reageren op de wiettop van 31 januari 2014 en het daar gepresenteerde manifest 'Joint Regulation'.

Ik ben het volledig met de gemeenten eens als ze zeggen dat georganiseerde hennepeteelt een ernstig probleem is waar men aandacht voor vraagt. Zoals ik reeds in de brief van 18 december 2013 heb aangegeven, moet het antwoord op deze problematiek echter gevonden worden in een krachtige aanpak van criminaliteit en overlast en niet in regulering.

Volgens het manifest zou regulering een oplossing bieden voor veiligheidsproblemen in woonwijken en voor de (georganiseerde) criminaliteit gerelateerd aan softdrugs. Dit ben ik niet met de opstellers van het manifest eens.

Het manifest sluit af met een oproep tot samenwerking om zo grote problemen beter het hoofd te bieden en veiligheid voor onze inwoners te waarborgen. Aan die oproep geef ik graag gehoor.

naar: www.rijksoverheid.nl van 17 februari 2015

afbeelding 1

Twitterbericht

bron: Twitter, @swsjoerdsma, Kamerlid van D66, 13 maart 2015

tekst 8

Rechter bestraft wietteelt niet

Het echtpaar uit het Noord-Groningse Bierum dat op veilige en verantwoorde wijze hennep teelde is schuldig maar krijgt geen straf. Dat heeft de rechtbank in Groningen vandaag bepaald.

Het Openbaar Ministerie had twee weken geleden nog werkstraffen geëist tegen het duo voor de illegale teelt van hennep. De twee kwekers telen al jaren uit principe en zijn al meerdere keren veroordeeld. Zij menen dat het gedoogbeleid niet klopt en willen dat veranderen. Ze betalen de hoge stroomrekening en de belastingen en houden een transparante administratie bij. Ook leveren ze alleen aan door de gemeente goedgekeurde coffeeshops.

De rechtbank in Groningen vindt de twee wel schuldig aan hennepeteelt,

maar legt bewust geen straf op omdat de teelt in overeenstemming is met het gedoogbeleid: "Verdachte en medeverdachte hebben gehandeld binnen de belangrijkste doelstellingen van het door de overheid ontwikkelde softdrugsbeleid, te weten het belang van de volksgezondheid en het handhaven van de openbare orde", staat in de uitspraak.

Jan Brouwer, hoogleraar algemene rechtswetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen, noemt de uitspraak van de Groningse rechtbank een opdracht aan de beleidsmakers: "Dit is de eerste keer dat de rechter geen straf oplegt in een zaak tegen hennep telers, terwijl aan alle voorwaarden voor bestraffing is voldaan."

Het OM heeft inmiddels laten weten in hoger beroep te gaan.

naar: www.volkskrant.nl van 16 oktober 2014

Opgave 5 Verbod op gratis plastic tasjes

Bij deze opgave horen de teksten 9 en 10 uit het bronnenboekje.

Inleiding

In de teksten 9 en 10 komt aan de orde hoe de Europese en landelijk politiek omgaan met het probleem van plastic afval. Zowel het Europees Parlement als staatssecretaris Mansveld van Milieu willen een verbod op gratis plastic tasjes.

Lees tekst 9.

Naast het Europees Parlement moet ook een ander Europees orgaan instemmen met het wetsvoorstel om het weggeven van gratis plastic tasjes te verminderen.

- 2p **28**
- Wat is de naam van dit Europees orgaan?
 - Welke personen hebben zitting in dit orgaan?

Europarlementariër Gerbrandy wil dat lidstaten van de EU erop afgerekend kunnen worden als ze geen actie ondernemen (regels 18-21).

- 1p **29**
- Welk Europees orgaan heeft de taak om erop toe te zien dat de lidstaten de Europese wetten uitvoeren?

Lees tekst 10.

De PvdA wil zo snel mogelijk een verbod op plastic tasjes (regels 9-13). Standpunten van politieke partijen zijn vaak te herleiden tot de traditionele politieke stromingen zoals de sociaaldemocratie, socialisme, confessionalisme en liberalisme.

- 2p **30**
- Welke **andere** politieke stroming is de herkennen in het standpunt van de PvdA om plastic tasjes te verbieden?
 - Noem een uitgangspunt van deze stroming.

Opgave 5 Verbod op gratis plastic tasjes

tekst 9

Europa gaat strijd aan met plastic afval

Vandaag heeft het Europees Parlement ingestemd met het aan banden leggen van het weggeven van gratis plastic tasjes. Van de
5 honderd miljard tasjes die jaarlijks in Europa gebruikt worden, eindigen er acht miljard als zwerfafval met ernstige schade aan mens en milieu als gevolg.
10 In 2015 moet het aantal plastic tassen gehalveerd zijn en in 2018 met 80% verminderd ten opzichte

van 2013, aldus Europarlementariër Gerben-Jan Gerbrandy (D66).
15 Eenmaal in het water vallen plastic tasjes in kleine stukjes uit elkaar en eindigen in de magen van zeedieren, zoals vissen, en vogels. "Ik wil dat Europese landen afgerekend kunnen worden op hun gedrag als ze geen actie ondernemen, dat is de enige manier waarop we dit milieuprobleem kunnen oplossen."
20

naar: www.europa-nu.nl van 16 april 2014

tekst 10

Binnen een jaar verbod op gratis plastic tasjes

DEN HAAG (ANP) - Binnen een jaar komt er een verbod op gratis plastic tasjes. Dat kondigde staatssecretaris Wilma Mansveld (Milieu) donderdag
5 in de Tweede Kamer aan. Mansveld zei eerder een dergelijk verbod het liefst via Europese wetgeving te willen regelen.

Dat duurde haar eigen PvdA te lang.
10 Die partij kondigde in oktober aan dat deze binnen een jaar een verbod wil op plastic tasjes die zijn bedoeld voor eenmalig gebruik. Coalitiepartner VVD is niet blij met het besluit van
15 Mansveld en wil nadere uitleg van de bewindsvrouw.

naar: www.europa-nu van 4 december 2014